

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/208
Toplantı Tarihi/Sayısı : 10.6.2024/42
Karar Numarası : 2024/513
Başvuran : M. K.
Başvuran Vekili :
1-Av. B. K.
2-Av. H. Y.
Adres : -
1-Türkiye Diyanet Vakfı (... Şubesi) Av. M. D.
Muhatap Kurum/Kişi : 2-Pak Filo Temizlik Tic. Ltd. Şti.
3-A. S.
1- -
2- Ege Mah. 779. Cad. Bayrak Sitesi Blok No:8/26
Muhatap Adres : Mamak/ANKARA
3- -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın hamile olması nedeniyle işten çıkarılmasının cinsiyet temelinde ayrımcılığa neden olduğu iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran vekilleri, başvuru dilekçesinde özetle:

a. Başvuranın Türkiye Diyanet Vakfı ... Şubesinde temizlik görevlisi sıfatıyla çalıştığını, 20/9/2023 tarihinde çalıştığı işyerine gittiğinde yerine başka bir işçinin alındığını ve kendisinin işten çıkarıldığını öğrendiğini,

b. İşten çıkarılma nedenini öğrenmek için yazdığı dilekçesine hamileliği nedeniyle 2 ay sonra doğum iznine ayrılacağı ve uzun süre görev yapamayacağı, yerine alınacak elemanın kendisinin doğum izni bitince işe dönmesiyle mağdur olacağı, velilerin tepkisi ve çocukların uyum sağlamada güçlük çekecekleri dikkate alınarak bu yıl çalışmasının uygun görülmediği, gelecek yıl çalışabileceğinin düşünüldüğü ve resmi işlemlerle ilgili muhatabının Pak Filo Temizlik Tic. Ltd. Şti. olduğu şeklinde cevap verildiğini,

c. Türkiye Diyanet Vakfı ile Pak Filo Temizlik Tic. Ltd. Şti. arasında asıl işveren/alt işveren ilişkisinin olduğunu, Şirketin yetkili kişisinin A. S. olarak gözüktüğünü ve Vakıf ile Şirketin müteselsilen sorumlu olduklarını, iş akdinin hamilelik nedeniyle feshedilmesinin 6701 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrası ile 4857 sayılı İş Kanunu'nun 5'inci maddesine aykırı olduğunu, bu nedenle cinsiyet temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiğini iddia etmektedirler.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

3. Muhatap Türkiye Diyanet Vakfı ... Şubesi'nden alınan yazılı görüşte özetle:

a. Başvuran M. K.'nin Türkiye Diyanet Vakfı ... Şubesi 4-6 yaş Kur'an Kursunda, Pak Filo Temizlik Ltd. Şti. bünyesinde belirli süreli ve kısmi zamanlı olarak çalışmakta olduğu, kendisi ile işin niteliği gereği 2/1/2023 tarihinden başlayarak 8 ay süreli günde 4 saat ayda 20 gün çalışma üzerinden sözleşme yapıldığı ve süresinin dolması ile iş akdinin sona ermiş olduğu,

b. 4-6 yaş Kur'an Kursuna gelen çocuklarla ilgilenmek ve Kursun diğer işleri düşünüldüğünde, konuya öğrencilerin ve velilerin memnuniyeti açısından bakıldığı, başvuran tarafından konu hakkında 19/10/2023 tarihinde ... İş Mahkemesinde, Vakıf ve diğer işverenler aleyhine 2023/... Esas nolu davanın açılmış olduğu, dava dilekçesinde ayrımcılık yasağına ilişkin herhangi bir iddianın yer almadığı,

c. Henüz derdest olan davanın tanıkların dinlenmesi aşamasında olduğu, başvuranın adli ve idari yolları tüketmeden yaptığı başvuruya itibar edilemeyeceği, mevcut durumda telafisi güç veya imkansız zararın da bulunmadığı, bu nedenle başvurunun reddine karar verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

4. Muhatap Pak Filo Temizlik Tic. Ltd. Şti.'den alınan yazılı görüşte özetle:

a. Türkiye Diyanet Vakfı ile Şirket arasında asıl işveren/alt işveren ilişkisinin olmadığı, Şirket bünyesinde M. K. isimli bir personelin bulunmadığı,

b. Başvuranın işverenin, kendi Şirketleri olmadığı belirtilmiştir.

5. Muhatap A. S. tarafından yazılı görüş sunulmamıştır.

6. Muhatapların yazılı görüşüne karşı başvuran ve vekilleri tarafından yazılı görüş sunulmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

7. Anayasa'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (...) Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

8. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel 2 kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür."

9. Mezkûr Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre "Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Kurumun görevleri arasındadır.

10. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili bölümü şöyledir:

“Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; ...) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, ... yönlerinden incelenir.”

11. Mezkûr Yönetmelik’in “n inceleme üzerine verilecek kararlar” başlıklı 49’uncu maddesinin altıncı fıkrası şoyledir:

“n inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir.”

12. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi şoyledir:

“n inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinde kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) n inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEğERLENDİRME VE GEREKÇE

13. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun (TİHEK) amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

14. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, zgrlğinden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal nleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

15. Adı geçen Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin beşinci fıkrasına göre “4857 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamına giren ayrımcılık iddialarına ilişkin başvurular, 4857 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatında belirlenen şikâyet usulleri izlendikten sonra herhangi bir yaptırım kararı alınmadığı hllerde yapılabilir.” Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “4857 sayılı iş kanununun 5 inci maddesi kapsamına giren ayrımcılık iddialarına ilişkin başvurular” başlıklı 41’inci maddesine göre “4857 sayılı İş Kanununun 5 inci maddesi kapsamına giren ayrımcılık iddialarına ilişkin başvurular, 4857 sayılı İş Kanunu ve ilgili mevzuatında belirlenen şikâyet usulleri izlendikten sonra herhangi bir yaptırım kararı alınmadığı hllerde yapılabilir.”

16. 4857 sayılı İş Kanunu’nun “Eşit davranma ilkesi” başlıklı 5’inci maddesinin ilgili fıkralarına göre ise “İş ilişkisinde dil, ırk, renk, cinsiyet, engellilik, siyasal düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ve benzeri sebeplere dayalı ayırım yapılamaz. İşveren, esaslı sebepler olmadıkça tam süreli çalışan işçi karşısında kısmı süreli çalışan işçiye, belirsiz süreli çalışan işçi karşısında belirli süreli çalışan işçiye farklı işlem yapamaz. ...İş ilişkisinde veya sona ermesinde yukarıdaki fıkra hükümlerine aykırı davranıldığında işçi, dört aya kadar creti tutarındaki uygun bir tazminattan başka yoksun bırakıldığı haklarını da talep edebilir. (...)”

17. Somut olayda başvuranın, hamile olduğu gerekçe gösterilerek iş akdinin haksız yere feshedildiği iddiası ile ... Arabuluculuk Búrosuna başvurduğu ancak tarafların anlaşamaması nedeniyle uyuşmazlığın arabuluculuk evresinde sonuçlanamadığı, bu sebeple başvuranın aynı iddia hakkında ... İş Mahkemesinde dava açtığı ve 2023/... Esas nolu davanın hala derdest olduğu anlaşılmalıdır. Bu çerçevede başvuranın 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin beşinci fıkrası ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 41'inci maddesinde öngörülen şikâyet usullerine başvurduğu ancak sürecin henüz tamamlanmadığı görülmüştür.

18. Mezkûr Yönetmelik'in 48'inci maddesinde; Kuruma yapılan başvuruların, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulacağı ve sonucunda Kurumun görev alanına girip girmediği yönünden inceleneceği; aynı Yönetmelik'in 67'nci maddesinin ikinci fıkrasında ise ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verileceği hüküm altına alınmıştır. Neticede başvuranın hamile olması nedeni ile iş akdinin feshedildiği ve ayrımcılığa uğradığına ilişkin iddiaları hakkında 4857 sayılı Kanun'da yer alan şikâyet usullerinden arabuluculuk müessesesine başvurduğu, arabuluculuk sürecinin olumsuz sonuçlanması nedeniyle talebin yargıya intikal ettiği ve yargılama sürecinin devam ettiği anlaşıldığından 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin beşinci fıkrası ve mezkûr Yönetmelik'in 41 ve 48'inci maddeleri gereği başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu sebeple kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

10/6/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alishan TIRYAKI
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye